

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do ruky druhé letošní číslo Novoměstských novin. Shromáždili jsme nové důležité informace z radnice, od příspěvkových organizací, spolků a jak je již pravidlem, pro volné chvíle najdete i několik literárních příspěvků.

Dočtete se o okolnostech zvýšení daně z nemovitostí, jak jsme soupeřili se sněhovými přívaly, proč často nefunguje bankomat České spořitelny a také o tom, že zastupitelstvo schválilo rozpočet města pro rok 2009 a zahájilo práce na změnách územního plánu.

Věříme, že za svoji desetikorunu získáte dostatek poučení i zábavy a nebude Vám této investice líto.

Redakce

Z OBSAHU TOHOTO ČÍSLA

Servis zpráv z městského úřadu	1
Z jednání rady města	3
Sportovní a relaxační centrum.....	4
Základní umělecká škola	5
Senior klub.....	6
Ze sdružení německých spoluobčanů	7
Jak jsem našla poklad.....	7
Otisky ve vosku	8
Pozvánka do knihovny	9
Hasiči informují	10
Jaro	12

Významná životní jubilea našich občanů

BŘEZEN 2009

DUBEN 2009

Šedová Valerie	93 let	Bílková Olga	87 let
Holubcová Jana	92 let	Hořová Anna	86 let
Merunko Yosyp	89 let	Formanová Božena	85 let
Juhasová Mária	87 let	Hniličková Vlastimila	83 let
Švarcová Milena	85 let	Maršíková Alžběta	82 let
Varousová Irena	80 let	Kašpárek František	82 let
Kulhánek Miloslav	80 let	Šteínová Anna	81 let
Strnad Jiří	75 let	Kochanová Vlasta	81 let
Čech Jaroslav	75 let	Režná Marie	75 let
		Tvrdá Jiřina	70 let
		Horák Jiří	70 let
		Grassl František	70 let
		Pokorný Jiří	70 let
		Babec Jiří	70 let

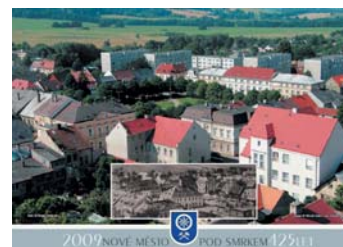
Všem jubilantům přejeme mnoho zdraví, štěstí a osobní spokojenosti do dalších let.

Redakce

Servis zpráv z radnice

• Nástěnný kalendář města.

U příležitosti 425 let od založení našeho města vyšel obrazový kalendář. Barevné fotografie od několika místních autorů jsou vždy doplněny černobílou historickou fotografií s obdobným záběrem. Kalendář můžete ještě zakoupit se slevou v městské knihovně, v lázních a u pana Čengera.

• **Textilana v obrazech a datech.** Kniha popisuje vznik, vývoj a zánik obrovské textilní společnosti a jejích závodů. Její autorka Ing. Vlasta Bergmanová pracovala několik let také v novoměstském závodě. Obsahuje velké množství fotografií. Kniha by určitě neměla chybět v knihovně žádného z bývalých zaměstnanců Textilany. Zakoupit ji můžete v lázních.

• **Rozpočet města pro rok 2009 je schválen.** Dne 25. února zastupitelstvo města schválilo rozpočet města pro rok 2009. Rozpočet byl schválen jako vyrovnaný (příjmy = výdaje) ve výši bezmála 70 mil. Kč.

Hlavním a nejnákladnějším rozvojovým projektem bude pokračování příprav dostavby a rekonstrukce kanalizace. Další rozvojové projekty budou realizovány pouze v případě získání dotace. Aktuálně jsme získali dotaci na rekonstrukci vrat a nádvoří hasičské zbrojnice. Jsou podané žádosti o dotaci na vyprojektování rekonstrukce náměstí,

výstavbu objektu pro garážování a údržbu komunální techniky, na výstavbu parkoviště u lázní, rekonstrukci chodníků a na výstavbu lezecké stěny v tělocvičně.

Pečlivě sledujeme všechny vyhlášené výzvy na podávání žádostí o dotace a snažíme se na připravené projekty o dotace žádat. Zároveň je třeba neustále připravovat nové záměry, což je závislé na výši rozpočtových prostředků, určených na zpracovávání projektových dokumentací. Dopředu nelze znát zcela přesně podmínky té které výzvy, proto je nutné mít připraveno projektů co nejvíce. Realizace pak nezávisí na prioritách, ale na přidělení dotace. Může se tedy zdát, že některé akce nejsou tolik potřebné a bylo by lepší udělat něco jiného. V tomto období je ale rozhodující možnost získat dotace a realizovat to, na co jsou určeny. Za několik let z EU dotace již dostávat nebudeme. Pak bude možné postupovat dle priorit potřeb, ale již pouze za své. Za evropské dotace budou stavět třeba v Rumunsku nebo Bulharsku a my budeme přispívat.

Globální krize se projevuje i v daňových příjmech státu a tím i v příjmech města. Letos poprvé zůstává výše daňových příjmů ze státního rozpočtu na stejné úrovni jako minulý rok, přestože náklady na provoz a údržbu majetku města neustále rostou. Z toho důvodu se právě na údržbu majetku města peníze nedostávají. Rozpočet umožní pouze provedení nejnnutnějších oprav místních komunikací, nátěrů podlah v ZŠ a výměnu vstupních dveří do lázní a muzea. Zbývá jen doufat, že se krizový vývoj během roku změní k lepšímu a také se podaří získat co nejvíce dotací. -SY-

• **Bankomat České spořitelny.** Z důvodu vážné závady nefungoval více než týden bankomat České spořitelny. Zařízení je majetkem banky, město nemůže ovlivnit jeho funkčnost, ale snažíme se alespoň urgovat urychlené odstranění závad. Servisní firma zařízení na svém

dispečinku monitoruje pomocí dálkového přenosu dat a běžné závady zjistí téměř okamžitě po jejich vzniku. Co většinou nelze dálkově zjistit, jsou zásahy vandalů do zámku dveří i samotného bankomatu. V těchto případech je třeba závadu telefonicky oznámit.

Rychlost odstranění závady je ošetřena smluvním vztahem mezi servisní firmou a Českou spořitelnou. Zmíněná porucha si vyžádala výměnu elektroniky bankomatu, což byl zásah finančně a časově velmi náročný. Je však nutno podotknout, že tato porucha byla výjimečná, zato podstatná část jiných závad bývá způsobena vandaly.

Bankomat není města, jak se často občané domnívají. Jde o majetek České spořitelny, která se zatím snaží zařízení udržet v provozuschopném stavu. Trpělivost ale nemusí být nekonečná, o to více v době, kdy rozhodují v první řadě ekonomické ukazatele. Počet transakcí bankomatu klesá a nákladné opravy přibývají...

Rada města se zabývala problematikou bankovních služeb na své schůzi 22. srpna 2007 a uložila starostovi oslovit bankovní domy s možností otevření pobočky v Novém Městě pod Smrkem nebo instalace bankomatu. Bohužel žádná banka neprojevila zájem. Dvě firmy nám ale nabídly umístění a pronájem svého bankomatu.

První nabídla aktivaci a instalaci bankomatu za 82 600 Kč a poplatek za užívání. Pokud by proběhlo 1 300 úspěšných transakcí (výběrů hotovosti) měsíčně, byl by poplatek za užívání bankomatu 0 Kč. V případě, že by byl počet transakcí nižší než 1 300 výběrů, muselo by město uhradit za každou neuskutečňovanou transakci 39 Kč, v opačném případě při překročení limitu 1 300 transakcí by bylo městu vypláceno za každou nadlimitní transakci 10 Kč.

Druhá firma nabídla umístění bankomatu za nájemné 5 000 Kč měsíčně.

K tomu je však třeba dodat informaci nejdůležitější – Česká spořitelna svým klientům umožňuje dle typu účtu 2 až 5 výběrů ze svých bankomatů zdarma a za každý další výběr si účtuje 6 Kč. Avšak za výběr svého klienta z bankomatu cizího si účtuje vždy 25 Kč + 0,5 % z vybírané částky. -SY-

• **Zvýšení daně z nemovitostí.** Zastupitelstvo města na základě zákona 261/2007 Sb., ze dne 19. září 2007, o stabilizaci veřejných rozpočtů přistoupilo dne 2. července 2008 ke schválení obecně závazné vyhlášky č. 1/2008 o stanovení koeficientů u daně z nemovitostí v územním obvodu obce Nové Město pod Smrkem.

Tento zákon mimo jiné novelizoval § 12 zákona 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, podle kterého je možné obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5 (tj. násobek dosavadní výše daně). Tehdejší sazby byly tedy platné již 15 let a nejenže je stát za tu dobu nezvýšil, ale s účinností od tohoto roku zodpovědnost v rozhodování o výši daně z nemovitostí přenesl na zastupitelstva jednotlivých obcí a navíc nařídil, že pokud se koeficient zvýší, tak minimálně dvakrát!

Jde o jedinou přímou daň, která celá připadá městu, ostatní daňové příjmy jsou přerozdělovány přes státní rozpočet. Když města a obce požadují více finančních prostředků ze státního rozpočtu, bývá odpovědí, že si je mohou samy zajistit zvýšením místní daně, což od roku 2007 umožňuje zákon, ale nedělají to. Rada města navrhla nejnižší variantu zvýšení, která je možná, tedy dvojnásobek. Při schvalování vyhlášky v létě minulého roku bohužel nikdo netušil, jaké problémy nastanou vlivem globální krize, že dojde k obrovskému skokovému zvýšení nezaměstnanosti a neustálému růstu životních nákladů...

V Libereckém kraji se rozhodli od letošního roku zvýšit daň z nemovitostí ve zhruba polovině z 39 obcí, v ostatních je zatím stejná. Ve třetině obcí se zastupitelstva rozhodla využít koeficient 2, takže vlastníci zaplatí příští rok na dani dvakrát víc než letos. Je zřejmé, že pokud zůstane tento daňový systém, budou v dalších letech postupně donucena zvyšovat daň z nemovitostí všechna města a obce.

Daň z nemovitostí je jedinou daní, která zůstává celá městům a obcím, tudíž nekončí někde neurčitě ve státním rozpočtu napospas následnému přerozdělování. Výnos z této daně se bezzbytkově využívá ve prospěch majitelů nemovitostí na území města. Naše město v letoš-

Klub českých turistů Nové Město pod Smrkem Město Nové Město pod Smrkem Juniorcamp Nové Město pod Smrkem

pořádají **dne 25. dubna 2009** mezinárodní turistický pochod **3 dny – 3 země – 3 pochody** na trasách 10, 15 a 26 km Jizerskými horami v okolí Nového Města pod Smrkem. Trasy povedou podhůřím Jizerských hor a také na horu Smrk a Paličnick. Start všech tří tras je

v Juniorcampu od 8:00 hodin do 9:00 hodin a cíl do 16:00 hodin.

Startovné pro všechny trasy je 60 Kč.

Účastníci pochodu obdrží jedno občerstvení na trase a v cíli. Odměna pro každého účastníka bude diplom a buton.

Mezinárodní pochod začíná dne 24. dubna 2009 v Polské Lubáni a končí dne 26. dubna 2009 v německém Olberzdorfu.

Všech pochodů, jak v Polsku, Česku, tak v Německu se mohou zúčastnit příznivci turistiky. Bližší informace na stránkách www.nmps.cz Srdečně zvou pořadatelé turistické akce.

ním roce získá na dani z nemovitostí 1,2 mil. Kč. Největší podíl zaplatí majitel bývalé Textilany. Co se z těchto vybraných peněz hraří?

Vybraná daň z nemovitostí slouží k finančnímu pokrytí činností a služeb, které město vykonává v okolí nemovitostí – na budování a údržbu místních komunikací, údržbu a provoz veřejného osvětlení, likvidaci odpadů, údržbu veřejné zeleně, úklid města, zimní údržbu komunikací, dopravní obslužnost a na část mezd pracovníků na veřejně prospěšné práce. Jen tyto činnosti budou stát město v letošním roce 6,5 mil. Kč. Dále je možno připočítat několikamilionové částky za přípravu dostavby kanalizace. Město tak svými službami, udržívacími činnostmi a dotovanými stavebními akcemi může zvýšit kvalitu zázemí nemovitostí na území města, tím i jejich užitnou hodnotu a eventuálně také tržní cenu nemovitostí v případě jejich prodeje. Vlastníkům se tak vynaložené prostředky vrací.

Z uvedeného ale vyplývá, že vybraná daň z nemovitostí ani zdaleka nepokryje vyjmenované náklady, z kterých má prospěch téměř každý obyvatel města. Další prostředky se musí najít nejen na úkor rozvoje města, ale dokonce i na úkor provedení nutné údržby a oprav majetku města, např. starého domu s pečovatelskou službou, školních budov, o bytových domech nemluvě.

Navýšení daně z nemovitostí není nijak zásadním zásahem do životních nákladů majitelů nemovitostí. Pro majitele běžného rodinného domu se zahradou jde o navýšení o několik desetikorun měsíčně. A ještě poznámka na závěr – většina zastupitelů jsou vlastníci nebo spoluvlastníci nemovitostí, daňové zatížení si tedy zvýšili také sami sobě.

-SY-

• **Zimní údržba města.** V měsíci únoru zasypaly naše město přívally sněhu. Sněžilo nepřetržitě 12 dní a neustálé sněžení znesnadňovalo již tak složitou zimní údržbu města.

Naše město nepřístupilo k vyhlášení kalamitního stavu, což by bylo zdůvodněním neudržování některých částí města, ale naopak jsme se snažili ze všech sil zachovat průjezdnost města alespoň pro jedno vozidlo.

Situaci jsme neustále monitorovali, měli jsme informace od řidičů firm, které zajišťovaly zimní údržbu, z vlastního šetření i informace od občanů. Řidiči, kteří zajišťovali protahování silnic traktory s radlicemi, nás pravidelně několikrát denně upozorňovali na ulice, které se stávaly neprůjezdnými, a tam jsme pak situaci řešili odklizením sněhu nakladači.

Sněhovou kalamitu jsme zvládli s pomocí tří traktorů s radlicemi (dva traktory firmy Dendria a jeden traktor p. Nováka), které jsme měli na zimní údržbu nasmlouvány, našeho vozidla na údržbu Gasolone, které bylo osazeno pluhem a sypačem, a malotraktorem s radlicí. Dále jsme na pomoc přibrali malý a velký nakladač firmy Dendria a tři malé nakladače firem Kvapro a Jana Lodeho.

Traktory v tomto období vyjízděly téměř nepřetržitě, nakladače na objednávku. V konečné fázi bylo nakladači uklizeno 80 % ulic města.

Při práci strojům pomáhalo 18 pracovníků zařazených na veřejně prospěšné práce, kteří měli velký podíl na zprůchodnění chodníků, prostorů u kontejnerů apod.

V této složité situaci jsme zajišťovali i průchod a příjezd ke Klingerovu mauzoleu, kde se konaly čtyři smuteční obřady.

Situace kolem údržby města byla složitá, ne všechny problémy bylo možné naráz vyřešit, ale myslím si, že ji oddělení komunálního hospodářství našeho města pod vedením paní Zdenky Strakové zvládlo velmi dobře. Za to patří jí i všem pracovníkům zařazeným do tohoto oddělení velké poděkování.

*Mgr. Radoslava Žáková
místostarostka města*

• **Dostavba a rekonstrukce kanalizace.** Naše město pokračuje v zá-
měru dostavby a rekonstrukce kanalizace tak, jak bylo naplánováno.

V této chvíli se zpracovávají projekty domovních přípojek, probíhá vodoprávní řízení, je vydané územní rozhodnutí a připravují se podklady pro stavební řízení.

Čekáme na výzvu Státního fondu životního prostředí – operační program Životní prostředí. Žádost o dotaci podáme v okamžiku, kdy

bude výzva vyhlášena. Dále připravujeme výběrové řízení na vypracování dokumentace pro výběr zhotovitele a na komplexní provedení výběrového řízení pro zhotovitele stavby.

Kdy začneme stavět, je otázkou vyhlášení výzvy a následných kroků. Zatím výzva, do které bychom se mohli přihlásit, vyhlášena nebyla a tak to vypadá, že v letošním roce s největší pravděpodobností stavět nezačneme.

*Mgr. Radoslava Žáková
místostarostka města*

• **Noví občánci.** V měsících prosinec 2008 a leden 2009 se narodili: Helena Čonková, Barbora Boháčová, Jan Koleček a Růžena Šandorová.

Všem rodičům nových občánků blahopřejeme. Dětem přejeme šťastné vykročení do života, zdraví, krásu, bezpečí, úspěch a lásku. Ať se Vám splní všechny plány a naděje.

*Mgr. Radoslava Žáková
místostarostka města*

Výzva k podávání podnětů na změny územního plánu

Zastupitelstvo města na svém 15. veřejném zasedání, které se konalo 25. února 2009, rozhodlo o zahájení prací na změnách územního plánu Nového Města pod Smrkem a uložilo odboru výstavby a životního prostředí vyzvat veřejnost k podávání podnětů na změny územního plánu. Odbor výstavby a životního prostředí bude také podněty shromažďovat.

Osobou oprávněnou k podání návrhu na pořízení změny územního plánu dle § 44 písm. b), c) a d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon) je orgán veřejné správy, občan města nebo fyzická či právnická osoba, která má vlastnická nebo obdobná práva k pozemku nebo stavbě na území Nového Města pod Smrkem.

Návrh na změnu platného územního plánu města musí obsahovat dle § 46 stavebního zákona následující náležitosti:

- údaje umožňující identifikaci navrhovatele, včetně uvedení jeho vlastnických nebo obdobných práv k pozemku nebo stavbě na území obce (identifikace – jméno, adresa, telefon, E-mail, údaje vlastnických nebo obdobných práv k příslušnému pozemku nebo stavbě),
- údaje o navrhované změně využití ploch na území obce (pro plochy pro bydlení, technickou infrastrukturu...),
- údaje o současném využití ploch dotčených návrhem navrhovatele (druh pozemku, způsob obhospodařování pozemku...),
- důvody pro pořízení územního plánu nebo jeho změny (popis zá-
měru stavby, využití pozemku, napojení na komunikace, případně napojení na technickou infrastrukturu...),
- situční výkres na podkladu katastrální mapy s vyznačením rozsahu navrhované změny v měřítku přiměřeném rozsahu navržené změny.

-SY-

Z jednání rady města

Na svém jednání dne 29. 12. 2009 rada projednala a schválila předložený bytový pořadník a přidělila byt č. 8 v ulici Vaňkova č.p. 226. Po projednání také rada města schválila předložené rozpočtové změny.

Rada města jednala 4. 2. 2009 o hospodářských výsledcích příspěvkových organizací. Projednala také návrh rozpočtu na rok 2009 a návrh rozpočtu kapitoly „Opravy a investice“. Schválila vyhlášení výběrového řízení na „Inženýrskou a projektovou činnost spojenou s dostavbou a rekonstrukcí kanalizační sítě v Novém Městě pod Smrkem“.

Dne 11. 2. 2009 jednala rada města rozšířená o zastupitele a zástupce organizací napojených na rozpočet města o rozpočtu města pro rok 2009, aby mohl být projednán na zastupitelstvu města dne 25. 2. 2009. Dále rada města schválila uzavření nájemní smlouvy na ordinaci praktického lékaře v ulici Vaňkova 226 s vítězem výběrového řízení na pozici praktického lékaře.

Sportovní a relaxační centrum

příspěvková organizace, IČ 75048817, Ludvíkovská 38, Nové Město pod Smrkem 463 65

Provozní doba od ledna 2009

PLAVECKÝ BAZÉN

	dopoledne	odpoledne
Pondělí	9:00–12:00 výuka plavání školy	zavřeno
Úterý	9:00–12:00 výuka plavání školy	14:00–15:30 soc. ústav 15:30–17:00 senioři 17:00–21:00 veřejnost
Středa	9:00–12:00 výuka plavání školy	14:00–21:00 veřejnost
Čtvrtek	9:00–12:00 výuka plavání školy	14:00–21:00 veřejnost
Pátek	9:00–12:00 výuka plavání školy	14:00–22:00 veřejnost
Sobota	9:00–12:00	14:00–21:00 veřejnost
Neděle	9:00–12:00	14:00–20:00 veřejnost

Dále dle potřeby a dle dohody!

Plavání pro školy mimo provozní dobu – na objed.
minimálně 1 den předem

SAUNA + MASÁŽE

Pondělí	masáž láv. kameny i klas. – na obj. 15:30–19:30	
Úterý	masáž láv. kameny i klas. – na obj. 15:30–19:30	
Středa	klas. masáže na obj.	17:00–21:00
Čtvrtek (ženy)	dle dohody masáže klas. (ženy), pedikúra	16:30–20:00 17:00–21:00
Pátek (muži)	dle dohody masáže klas. (muži)	16:30–22:00 17:00–21:00
Sobota (rodiny)	dle dohody	16:30–21:00

OBČERSTVENÍ

Úterý–Čtvrtek	16:00–21:00
Pátek	16:00–22:00
Sobota	16:00–21:00
Neděle (nebo dle dohody)	zavřeno

Možnost pronájmu „občerstvení“ – menší skupinové oslavy! (i vč. vlastního občerstvení – smluvní cena!)

Ceník platný od ledna 2009

PLAVECKÝ BAZÉN

	1 hod.	2 hod.
Dospělí	50 Kč	70 Kč
	(přecházení do sauny zakázáno)	
Děti, ZTP	30 Kč	50 Kč
ZTP/P	zdarma	
doprovod	30 Kč	
Děti do výšky 100 cm	zdarma	

Záloha na klíč dospělí 50 Kč, děti 30 Kč

Příplatek za překročení času 10 Kč za každých
započatých 30 min

Pronájem 1 hodina – 600 Kč, po 19:00 – 500 Kč, dále
dle dohody

Permanentka přenosná s 15 vstupy na 2 hod.,
platná na 2 měsíce 900 Kč

Permanentka děti a ZTP 500 Kč (stejně podmínky
jako dospělí). Do sauny permanentky neplatí!

Možnost zapůjčení ručníku, vysoušeče vlasů 20 Kč,
rukávky, míče 10 Kč

Sleva pro důchodce 1× týdně (úterý) od 15:30 do
17:00 hod. – cena 40 Kč

Cena pro školy pronájem 1 hodina dopoledne – 20 Kč
za 1 dítě

SAUNA

Na 2 hodiny 80 Kč (možnost přechodu do bazénu dle
pravidel, příplatek 10 Kč)

Záloha na klíč 50 Kč

Možnost zapůjčení prostěradla, osušky, ručníku 20 Kč/ks

MASÁŽE

klasická	100 Kč/20 minut
lávovými kameny	180 Kč/30 minut
čtvrtek, pátek (sauna+masáž)	140 Kč

KONTAKTY

mobil: 776 098 911

725 785 801

e-mail: bazen@nmpps.cz

www.volny.cz/nmpps.sport.relax

Sportovní a relaxační centrum

příspěvková organizace, IČ 75048817, Ludvíkovská 38, Nové Město pod Smrkem 463 65

Mimo své tradiční aktivity také prodáváme v bazénu (v Občerstvení) zajímavé knihy, např. „Frydlantsko“, kde je přiloženo několik volných vstupenek, také k nám do bazénu. A dále knihu „Textilana v obrazech a datech“. Její autorka Ing. Vlasta Bergmanová pracovala poslední roky v závodě Nové Město pod Smrkem. Je to první kniha, která popisuje vznik a vývoj nám tak známého podniku u nás v Novém Městě až do jeho konce. Obsahuje mnoho krásných fotek a obrázků a také se mimo hlavní závod Liberec, věnuje i ostatním závodům i provozům. Je určena hlavně bývalým zaměstnancům, kteří s určitou nostalgií vzpomínají na velký

textilní závod, kde strávili převážnou část svého života. Bohužel už je úplně rozebrána nádherná kniha „Smrk“ od p. Karla Nádeníka; jenom my v bazénu jsme prodali 100 ks, s jednou novoměstskou rodačkou dokonce putovala až za oceán. Ještě můžeme nabídnout krásnou mapu našeho okolí: „Smrk – panoramatický pohled“ na všechny čtyři světové strany. Přijďte si zakoupit nabízené tituly, určitě vám příjemně zaplní zimní večery, anebo budou dobrým rádcem a průvodcem při vašich cestách po krásné přírodě Jizerských hor.

V. Mlejnková

POZOR

Zveme žáky školy – plavce každý první pátek v měsíci od 14:00 do 15:00 hod. na závody a soutěže do bazénu v Novém Městě pod Smrkem. Těšíme se na vás poprvé v pátek 6. 3. 2009 ve 14:00 hod. Vstupné pouze 10 Kč.

Základní umělecká škola

Představujeme strunné oddělení

„Čím víc do toho dáte, tím více v muzice získáte.“
(John Scofield, jazzrockový kytarista)

V tomto školním roce navštěvuje strunné oddělení 16 kytaristů a dva houslisté. Ve hře na kytaru i na housle se žáci učí zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje tak, aby byli schopni reprodukovat přiměřené skladby. Seznamují se postupně s notovou literaturou, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou hudební paměť a své nástrojové schopnosti a dovednosti prakticky uplatňují

například v jednoduchých improvizovaných doprovodech. Důležitou součástí výuky každého hudebníka je hra v souboru a komorní hra. Oba předměty přispívají k celkovému hudebnímu rozvoji žáků a často také slouží jako motivace.

O hru na kytaru je mezi dětmi stále velký zájem. Většina z nich však přichází s představou, že po několika hodinách si zahrají písně svých oblíbených rockových skupin a populárních zpěváků. Hra na kytaru je ale velmi náročná a také bolestivá. Pro malé žáky je těžké orientovat se ve složitém notovém zápise, orientovat se na hmatníku kytary a současně zvládnout motoriku pravé i levé ruky. Proto přijímáme ke hře na kytaru především žáky, kteří již prošli hrou na jiný hudební nástroj, případně starší děti.

Všichni žáci začínají hrou na „klasickou kytaru“ s nylonovými strunami (struny jsou měkké, prsty tolik nebolí) a klasickou notovou literaturou. Podle schopností a pily se postupně mohou seznámit i s hrou na jiné druhy kytar (elektrická, basová). Hra na tyto nástroje je pro žáky odměnou za jejich několikaletou pracovitost, snahu a vytrvalost.

Miroslav Funtán

V okresním kole Národní soutěže ZUŠ ČR ve hře na zobcovou flétnu získala **Kateřina Osterová** ve své kategorii **1. místo**.

Kátě gratuluji a přeji hodně štěstí v krajském kole.

Za přípravu žákyně děkuji pí učitelce Marii Čechové a pí učitelce Annemarii Himmelové.

Martina Funtánová

Senior klub

Senior klub v Novém Městě pod Smrkem sdružuje seniory a seniorky, kteří rádi vyletují, zajímají je přednášky ze všech částí světa, rádi poslouchají kvalitní hudbu a pořádají různé zájmové akce nebo si jen obyčejně popovídají. Naše setkání je také před Vánoce nebo jinými svátky zpestřováno vystoupením souboru Podsmrkáček pod vedením Mgr. M. Smutné, za klavírního doprovodu Mgr. S. Jarošové, flétnovým souborem Mgr. M. Čechové nebo vystoupením tanečního kroužku I. Knížákové. Všichni účinkující vytvářejí velice příjemnou a srdečnou pohodu nejen svými výkony, ale i výběrem písní a skladeb. Často v klubu předčítá různé příběhy z našeho regionu, z dob minulých, pan Augustin.

Předsedkyní klubu je paní Jarmila Bondarová, které patří poděkování za to, že výlety jsou perfektně připravené, že zajišťuje kvalitní cestopisné přednášky, většinou s ing. Nedvědíckou z jejich cest po všech světadílech kromě Antarktidy, nebo posezení při reprodukcované hudbě s ředitelem ZUŠ z Frýdlantu Mgr. Hrdinou. Je škoda, že tyto akce nenavštěvuje více občanů města, přestože jsou na ně zvání městským rozhlasem a ve vývěsce na náměstí upoutávkou.

Velkou oporou Jarky Bondarové je paní Helena Čáslavská, pokladní klubu, které také patří poděkování. Obě vyjednávají finanční podporu naší organizace na MÚ a obcházejí sponzory, kteří nám přispívají již několik let drobnými dárky do tomboly vánoční besídky. Při ní se všichni srdečně zasmějí, pobaví a ještě při koupi losů přidávají peníze do pokladny organizace.

Všem, kteří nám do tomboly přispívají, bychom chtěli prostřednictvím Novoměstských novin poděkovat. Jsou to manželé Svobodovi – trafikáři – drogerie, manželé Svobodovi – železářství, manželé Janákoví a Němcovi, paní Popovičová, paní Zelená, paní Slováčková, paní Pichrtová, pan Prošek – řeznictví, SPOZ Nové Město, pekárna Šumava a pekárna Nové Město. Od pí Jelínkové z pekárny Nové Město máme vždy výborné koláčky, které nám zdobí sváteční stoly.

Všichni, které jsme tu zmiňovali, si zaslouží pochvalu a poděkování.

Členky klubu

Zprávy ze Seniorského klubu

Začátkem roku „plánujeme“, co letos – plánujeme již 10 let! Je to práce radostná, protože poznávat nové a učit se – to je velmi zajímavé. V lednu máme pauzu na nadechnutí, ale již v únoru máme takovou oblíbenou vnitroklubovou akci, a to je „Gastro soutěž“. Letos jsme vyzvali k soutěžení mateřskou školku. Soutěžíme v oblíbených rodinných receptech, přípravě moučníků, jídel teplé i studené kuchyně. Každý soutěžící dostane malou cenu a potom si všichni pochutnáme. Kdo chce, může si opsat recept, který mu nejvíce chutnal.

- **4. března** – začínáme cestopisnou přednáškou „Vietnam“ s diapositivu. Přednáší nám ing. Blanka Nedvědícká. Je skvělá, má nás ráda a my ji také. Začátek je v 15:30 v klubovně pečovatelského domu. Zveme i veřejnost. Přijďte, nebudete zklamáni.

- **19. března, 23. dubna, 21. května** – slovem a hudbou v hudebním cyklu „Česká hudba“ nás bude provázet V. Hrdina, ředitel hudební školy z Frýdlantu. Pan Hrdina je milý, přátelský člověk, moc se na něj těšíme. Všechny hudební večery jsou velice hezké – srdečně zveme – budete nadšeni jako my!

A máme téměř polovinu roku a jsou tu výlety. Výlety vybíráme podle vzdálenosti a podle důležitosti místa v naší historii. Jsou to nejen hrady a zámky, ale i krajové zajímavosti. Celý den je náročný, ale ... stojí za to!

1. **Děčín** – historie zámku sahá až do 13. století. Svůj strategický význam si zachoval až do 18. století. Zasluhou rodu Thunů se děčínský zámek stal proslulým kulturním centrem, rádi sem zavítali osvícenci, vědci, malíři a hudebníci, např. J. Dobrovský, J. Jungman, F. Chopin, který zde v roce 1835 zkomponoval a představil svůj

valčík As-dur zvaný „děčínský“. A. Mánes byl u Thunů učitelem malířství. Zajímavých osobností zde bylo jistě více – to se dovíme. Prohlédneme si růžovou zahradu s plastikami děčínského rodáka A. F. Kitzingera. Po prohlídce si vyjedeme lodí po Labi a ještě stihneme Benešov nad Ploučnicí – dva zámky, horní a dolní, vybudované v 16. století míšeňským rodem pánů ze Salhausenu. Zámky jsou propojeny visutou chodbou s oratoří farního kostela, plánuje se prohlídka dobových interiérů.

2. **Častolovice** – zámek na místě vodní tvrze ze 14. století byl v 16.–17. století přebudovaný v krásný zámek, který patří rodu Šternberků. Rodová galerie a galerie českých panovníků. V okolí krásný anglický park. V blízkosti se nachází ještě jeden zámek, který by bylo škoda vynechat, a to Rychnov nad Kněžnou – barokní zámek z konce 17. století. V následujících stoletích rozšířen podle Santiniho. Patří rodu Kolovratů.

3. **Praha** – součástí výletu do Prahy bude návštěva ZOO v Tróji. Bude zde postavena replika 17 m vysoké rozhledny ze Smrku. Z 20 modelů byla naše rozhledna vybrána pro svou estetičnost a praktičnost. Na Smrku byla postavena v roce 1892 novoměstským tesařem F. Fritschem. Je to pro nás velká čest. Po prohlídce ZOO projdeme ještě Královskou cestou.

Pořadí výletů se může změnit. Informace budou ve skříňce na náměstí, vyhlášeny rozhlasem a budeme též zvat osobně.

Za Senior klub J. Bondarová

Foto z archivu Karla Nádeníka

Středisko volného času „ROROŠ“, Nové Město pod Smrkem

Stanice mladých včelařů

Správná odpověď na předchozí soutěžní otázku „Kolik má včela očí?“ je pět (dvě složené a tři senzorová jednoduchá očka). Do soutěže se zapojilo 53 dětí, správně odpovědělo pouze 8 dětí.

Drobnou cenu získává vylosovaný výherce **Vojtěch Mazánek**. Správné odpovědi budou zařazeny do velkého losování před prázdninami.

NOVÁ SOUTĚŽNÍ OTÁZKA

Jak se jmenuje přístroj, který slouží včelaři k vytáčení medu?

Správné odpovědi doručte do městské knihovny nejpozději do 15. dubna 2009 a nezapomeňte uvést jméno a třídu.

Ze sdružení německých spoluobčanů

Představovat občanům Nového Města pod Smrkem Kulturní sdružení občanů německé národnosti (zkratkou KSONN) myslím není třeba. Toto sdružení existuje již řadu let. Oficiálně od roku 1969. Existovalo a pracovalo již od roku 1947. Tehdy se konal i I. ples německy mluvících občanů, trvale žijících v Novém Městě p. Smrkem. Sdružení vyvíjí pestrou a zajímavou činnost, nejenom pro německy mluvící občany našeho města. Chtěl bych jen namátkou připomenout jeden z letošních koncertů, který sdružení uspořádalo v budově bývalého městského divadla. Byl to koncert Berlínského dechového orchestru, který se konal v úterý, dne 22. července loňského roku. Byl to hodnotný kulturní zážitek. Je škoda, že se tohoto koncertu zúčastnilo velice málo Novoměstšťáků. Berlínské hudební těleso předvedlo známé a oblíbené skladby ze světových muzikálů, např. „Hallo Dolly“, populárních operet a další dechové skladby, zakončené i v Německu oblíbenou „Škoda lásky...“.

Další pravidelnou společenskou událostí, které KSONN každoročně pořádá, je rozloučení se starým rokem. Bývá vždy asi v polovině prosince a jedná se o setkání německy mluvících lidí nejen z Nového Města, ale také z Jindřichovic pod Smrkem. Jako každým jiným rokem byli přizváni naši přátelé z Hejnic, Raspenavy, Bílého Potoka a Frýdlantu. Nebývá to akce uzavřená, jen pro pozvanou společnost. Je přístupná všem zájemcům o skutečně dobrou zábavu. Loňského roku se konalo dne 14. prosince. Byla to výjimečně neděle. Hlavním protagonistou zábavy byl pan Gerlach z Žitavy, který měl volný den jedině v neděli. Právě 14. 12. Vystupuje pod uměleckým jménem SAFTL. A nepřišel s prázdnou. Jeho program, který trval téměř celé čtyři a půl hodiny, bez větší přestávky, byl jedinečný! Je to jistě výborný hudebník a jeho program nepostrádal nic z dobré zábavy. Bylo to vidět ostatně na rozesmátých tvářích téměř všech zúčastněných lidí, kterých letos bylo málo přes padesát (50!). O tom, že je to vynikající bavič, svědčí i to, že na letošní Vánoce byl pozván do Spojeného království Velké Británie a Sev. Irska, kde měl vedle jiných hvězd programu vystoupení i on.

Jsem vděčný, že na tyto podniky bývám jako kronikář obce pravidelně zván. Jednak mezi bývalými německými starousedlíky mám řadu dobrých známých, a také rád sleduji dobrou a kultivovanou zábavu.

Za organizaci celého podniku je třeba poděkovat především předsedovi spolku, panu Herbertu Augustinovi, panu Josefu Fiklovi a panu Bedřichu Preisserovi. V neposlední řadě musíme poděkovat za podporu i Městskému úřadu v Novém Městě pod Smrkem. Ten byl reprezentován paní místostarostkou Nového Města, paní Mgr. Žákovou. Naše poděkování patří i podniku CIS za milý a vítaný sponzorský dar a samozřejmě vedení a personálu hotelu MĚDĚNEC, kde se naše poslední setkání uskutečnilo. Obsluha i pohoštění bylo perfektní.

Na závěr bych rád novoměstskou veřejnost stručně informoval, které akce připravujeme na rok 2009. Koncem jara nebo v létě připravujeme znovu koncert Berlínského dechového orchestru a jsme mj. v jednání s jedním z nejlepších německých mužských pěveckých sborů, Saských horolezců z Drážďan.

Termíny připravovaných podniků budou včas oznámeny.

J. Molák

Jak jsem našla poklad

(pokračování z minulého čísla)

Jeden celý rok jsem tu chodila do osmé třídy. Nějakým zázrakem se mi podařilo přesvědčit mamku, že to bude pro všechny lepší, když já zůstanu taďa u babi a dědy. Předtím jsme tu trávili pouze prázdniny. Byli tu úplně jiní učitelé, než jaké jsem poznala v Praze. Jako by byli více barevní a měli v sobě více života. Až teď chápu, proč byli nesrovnatelně lepší. Proč dokázali naučit mnohem víc a nikdy s nimi nebyla nuda. Každý z nich tu měl svůj domek, svoje hospodářství a kolem něho plno práce. Všichni se museli po vyučování

lopotit, ale kolem nich byla úchvatná příroda, tohle schoulené městečko a těžká doba.

Škola byla bytelná s obdivuhodným školníkem, který poctivě topil ve velkých litinových kamnech v každé třídě, a že jich tam byly desítky. Tento udržovatel nádherného živého tepla zůstal tehdy pro nás děti někde v pozadí.

Školník a všichni učitelé drželi spolu proti Trubačovým. Jan Trubač byl ředitel této školy a jeho žena, Josefa Trubačová, učila češtinu, němčinu, dějepis a byla to skutečně vynikající učitelka. Oba však zastávali nejvyšší stranické funkce v Novém Městě pod Smrkem. To, že všichni drželi spolu proti nim a chránili jeden druhého, vytvořilo pro nás děti zvláštní neskutečnou atmosféru, právě proto, že jsme neměli o tomto zákulisí ani potuchy.

Často hodiny fyziky s panem učitelem Oldřichem Bilkem byly od něho vyplněny takovou dávkou radosti, která se suchou fyzikou neměla vůbec nic společného. Netušili jsme a nikdy jsme se neměli dozvědět, že se na jednom ze svých večírků kantoři hodně rozjařili a také trochu opili. V této rozjásané atmosféře zřejmě ztratili pud sebezáchovy a sepsali petici proti Trubačovým, jejímž posledním podpisem byla packa boxera Bonzy, Bilkova oddaného psa. I každý další boxer Oldřicha Bilkova, vždy stejného jména Bonza, se zapsal nějakým podobně významným činem do historie Nového Města.

Ovšem ve srovnání s akademickým malířem Waltrem Mendem byl Oldřich Bilek pouze suchým anglickým lordem. Mende byl skutečný živel. Už jen ten fakt, že akademický malíř učí výtvarnou výchovu na základní škole v pohraničí na konci světa, a to vše v polovině padesátých let! Vzpomínám, jak tehdy v kině nad nádražím promítali francouzský film „Země, odkud přicházím“ s Gilbertem Bécaudem v hlavní roli. Tenkrát jsme se všechny holky jednomyslně shodly na tom, že kdyby hlavní roli dostal náš Walter Mende, bylo by to ještě lepší. Ve snědém, černoookém Waltrovi jakoby se obtiskla ta příroda kolem. Chvilí jemný, něžný, tklivý a vzápětí nabitý energií. Jedině on vyučoval dvojjazyčně. Na německé spolužáky, jako byl Werner Ressel, mluvil s pochopením v němčině. Některé z nás nechával dlouho překreslovat výkres, tuším že šlo o celer; dokud nebyl spokojen se stovkami vlasových kořínků s nespočetnými rýhami, se světlem a stínem... Dosáhl však tím svého a zdařilé výkresy spokojeně umístil na třídní nástěnku.

Evangelický kostelíček je přede mnou. Ta fara, která je k němu přilípnutá, vypadá zvenčí malebně. Ale pamatuji si, že tenkrát, když jsem tam s Noemi přespala, moje pocity nebyly příjemné. Noemi Košťálová byla moje spolužačka, byla prostřední ze sedmi dětí pana faráře Košťála. Věřila v Boha a neskrývala to. Hodně mi o Bohu vyprávěla, znala totiž z Bible mnoho zajímavých příběhů a pamatuji se, jak ráda jsem ji poslouchala.

Je únor, píše se rok 1988. Tak mně to, Noemi, trvalo třicet let, než jsem se rozhodla tě vyhledat. A najdu tě vůbec?

„Prosím vás“; ptám se staré paní v hubertusu, „bydlíš tu na faře ještě Košťálovi?“

„Košťálovi? Ale kdepak! Jak umřela paní Košťálová, ranila pana faráře mrtvice a vod ty doby se nemohl ani pohnout. A tak je s Timoškou odstěhovali támhle do toho domku!“ a ukazuje mně na malý domek, naproti v uličce. Za okny je světlo. Klepu rozechvěle na dveře. Timoška, Timoteus – syn pana faráře stojí ve dveřích. Je to bratr Noemi, jsou si neuvěřitelně podobní. „Timotei,“ říkám tiše a nejistě, „dobrý večer, já jsem Jiřina Menšlová, teď Sedláčková, pamatuješ se na mě?“ „Ahoj Jiřko, kde se tu bereš?“ září nadšeně Timoteus a usmívá se na mne přátelsky. „Hledám Noemi, potřebuji s ní mluvit...“ Timoteus mě doprovází zpátky k lánám. Říká mi, že Noemi tu už dávno nebydlí, že je vdaná a žije v Nymburce. „Timotei, moc tě prosím, jestli s ní budeš mluvit dřív než já, řekni jí, že jsem se jí přijela omluvit. Řekni jí, že mě to s léty stále více mrzí...to, že jsem tehdy nezůstala s ní, když ji všichni opustili. Je mi to moc líto.“ Timoteus mává velkoryse rukou a ujišťuje mě, že se Noemi na mě vůbec nezlobí. Pak chce vědět, co dělám, co dělá můj manžel, a diví se, že mám už větší syny, než jsem sama. Loučíme se na náměstí. V duchu se už těším zpátky do klidu svého hotelového pokojíku ve zdejších lánách, Nutně si potřebuji urovnat myšlenky. Zamykám za sebou dveře a opeřná

o ně, hledím velikým oknem na temný kapří hřbet milovaného Smrku...
Moje srdce pulsuje a cítím, že je na koni. Ptá se mě dokola: „Co hledáš?“

„Chceš slyšet pravdu?“ ptám se přímo a odhodlaně pokračuji:
„Chceš slyšet pravdu? Ty, které ses mne vždycky snažilo zmást a oklamat? Už se ti to nebojím říci jako kdysi, tak poslouchej: ano, už od čtrnácti let jsem snila o tom, že se chci vdát. Že chci mít klidný, bezpečný domov, jako babi s dědou. Už se za to nestydím, jako tenkrát, kdy ses mi postavilo do cesty.“

Je to všechno náročné, pro povahu, jako jsem já. Přála bych si, abych tu teď seděla se svým mužem, bylo by to pro mne snazší. Chtěla bych všemu dobře rozumět a pochopit co nejvíc. Proto jsem vlastně tady. A také proto, že už mi začíná svítat, že ten dopis, který Jirka Žalman napsal před dvaceti lety, tak trochu do prázdna, protože nedoufal, že jej dostanu, neboť neměl ani úplnou adresu, tak tenhle jeho dopis, a pro to, co obsahoval, se pro mne stal záchranným lanem.

(Pokračování v dalším čísle)

Jiřina Sedláčková

Otisky ve vosku

Mé vzpomínky jsou zahaleny v šerosvitu, jak jej uměli malíři starého baroka na svých obrazech, a cítím potřebu je rozjasnit z onoho obrazového šera, protože se tím člověk nějak očisťuje a mládně.

Prázdniny, ten nádherný pocit bezstarostnosti a volnosti. A také babička a děda. Babička, ta drobná osůbka s vrásčivým obličejem, s vlasy, stočenými do pevného uzlu a s věčným šátkem na hlavě, rukama svráštělýma jako staré rukavice, žila s dědou v přízemním domku se štítem do silnice, na zdi byl smaltovaný štítek Pojištěno u pojišťovny Slavie, okna, plot, vrátka i vrata byly natřeny na světle zeleno, zelená je barva naděje, dveře zase okrovou barvou. Babička s dědou vlastnili rozlehlou zahradu za vsí, v zahradě se táhly nepřehledné řady ovocných stromů kulových třešní, rozsochatých jabloní i štíhlých vřeten hrušek, proložené řadami keříků rybízu, angreštu. Záhonky zeleniny, brambor, kukuřice a řepy protkávaly volná místa mezi stromy v boji o místo na slunci, a byl tam veliký záhon jahod a k tomu menší pro jahody stáleplodící a taky veliký záhon okurek nakládaček, na hnojišti obrovité plody dýní, v pozdním létě s krásnou oranžovou barvou hladoučkého povrchu, pro potěšení oka i do vázy několik záhonků mečíků, hlediků, kopretin, růží, a taky na hrob jako úcta k předkům. Ta barevná krása byla nedaleko zahradní chatky, jež trůnila mezi stromy jako hráškově zelený středobod uprostřed rozsáhlého obdélníkového pozemku. A aby toho nebylo málo, tak k pozemku patřilo i několik desítek metrů čtverečných lesa, kde na jaře kvetly houfy něžných křehkých sasanek a náruče omamné jedem vonících konvalinek v područí několika desítek buků, habrů a dubů. A na tu zahradu jsme chodili den co den, neradi zvláště, když obloha byla modřejší než oči Roberta Redforda, to jsme toužili být až po krk namočení v obecním rybníku, zvaném Dolík. Ale pomoc byla nutná, bylo třeba sklízet rybíz do výkupu. To mělo jednu neskonalou výhodu, že stržené peníze za prodej nám babička nechávala jako výdělek.

Děda už byl dlouho v důchodu, však taky adresa k nim zněla: pan V. Š., žel. zam. v. v., chodil pomalu, uměl neodolatelně pózovat do čocky foťáku, neustále nosil po kapsách hrstičky tabáku značky Taras Bulba, který přezvykoval, neboť ten žvýkáci mu už dávno došel, přivezl si jej v třicátých letech z Jižní Ameriky. Moc toho nenamluvil a stále se trochu záhadně usmíval. Maminka, když přijela, tak říkávala, otče, vy vypadáte dobře, tváře kulatý jako melounek a bez vrásek a děda se mlčky usmíval. Ale babička byla jiného názoru. I o tom bude řeč...

V zahradní chatě, která byla natřena na světle zeleno a měla verandu se stolkem a dvěma křesilkama a střecha byla térová, to tak zvláště vonělo vevnitř, když střecha byla rozpálená od slunce a byl tam takovej přístěnek vedle ní a v tom bylo zahradnický náradí a babička byla známá svou občas nesnesitelnou rejpavostí a pořád vandrovávala do dědy, že nepřeloží křížem stýblo, až dědovi zmizel věčnej úsměv na kulaťoučké tváři jako melounek a vlítnul do toho přístěnků a popad tam sekyru a hnal babičku k lesu a babička volala o pomoc a soused pan hajnej, protože tam jinak nikdo nebydlel, volal na dědu přes plot, ať toho nechá, že si něco užene a není už žádný mladík, ale děda po dvaceti metrech stejně už ne-

mohl běžet, a tak krácel za babičkou a sekyru už netřímal výhrůžně nad hlavou, nýbrž jen volně podle těla a babička už taky kráčela volně s dostatečným odstupem od dědy a nekřičela, a tak nakonec obešli celou zahradu okolo plotu a zase se vrátili k zahradní chatce a děda uložil sekyru do přístěnků, když předtím palcem odborně přejel po ostrí a pravil, že potřebuje nabrousit, a podíval se na babičku, co ona na to a babička potom dědovi říkala, že tam vzađu u lesa je díra v plotě a mělo by se to spravit, aby zajíci nechodili v zimě okusovat stromky, a ty brambory už začínají žloutnout, a šla trochu vyplejt jahody.

Pokrok nezastavíš. To jednou před babiččím barákem začali prohlubovat příkop, že do něj položí betonový roury, aby ty škarpy zmizely, aby to po vesnici vypadalo líp, a děda tam pořád asistoval a mluvil s téma chlapama od toho rypadla a radil jim a babička na něj volala, ať jim do toho nekecá, a když pak začali tu strouhu po položení betonových trubek zahrabávat, tak děda se tam nějak nešikovně přimotal a šel po hromadě hlíny do výkopu a ten chlap od toho rypadla ho neviděl a málem ho zasypal a babička pak musela rvát na řidiče, že tam pohřbívaj dědu zaživa.

Taky jsme rádi jezdili s babičkou jednou za týden do města a tam vždycky babička pro všechny čtyři vnučata koupila u Mádlů tence nakrájený gothajský salám v promaštěném papíru a k tomu housky a my to jedli na lavičce z toho papíru a okolo chodili lidi a my jsme je způsobně zdravili, abysme nebyli necábové a nemravové, a nedaleko naší lavičky spravoval nějaký kluk Pionýra, co se mu říkalo pařez, a nějak mu to nešlo, tak vymontovanou svičku vzteky hodil až doprostřed náměstí mezi kytky k morovému sloupu z roku 1716, ale pak si to rozmyslel a šel ji zase hledat, a když ji našel, namontoval ji zpátky a chtěl toho Pionýra roztlačit, ale ono to nějak nechtělo chytit, a to náměstí má čtvercovej půdorys a je hezky upravený kyticákama a javorama s kulovými korunama s takovým žiháným listím a cesty lemovaly obvod náměstí taky do čtverce a jsou přerušované do náměstí vyústěnými silnicema až do kruhového objezdu uprostřed, a on běhal s tím Pionýrem po těch bočních cestách do čtverce a vždycky před každou křižovatkou se musel zastavit a podle vyhlášky dát přednost ostatním vozidlům zprava postupně od Chlumce, Hradce, Jičina a od nemocnice, a tam ani snad nechtěl a zase to tlačil a Pionýr škytal, až nakonec chytil, ale on nestihnul vypnout spojku a motorka se mu vzepjala v rukách jako jankovitej kůň a oba se váleli na těch hrbolatejch kostkách a ten kluk vzteky praštil rádiívkou o zem a otíral si zkrvavenou ruku o kalhoty a pak jsme jeli domů. Bylo pozdě k vaření pořádného oběda, babička uvařila hrozně dobrou bramboračku s spoustou zeleniny ze zahrady a s houbama a šnytlik a petrželku do tý dobrý polívky vždycky nařezala u plůtku na dvorku a my tam k těm plotovějím plaňkám chodili s bráchancem před usnutím se vyčírát a koukali jsme vzhůru na nebe a Mars byl tenkrát strašně blízko Země a byl tak zvláště načervenalý a my čůrali, oči upřené do hvězdnatý oblohy a vedli vážně řeči o vesmíru. A stejně ta pozemská polívka byla děsně dobrá.

Děda měl krásnou lesklou holou hlavu, která ve slunci málem vrhala prasátka, jen okolo hlavy vzađu měl takovej věneček černých vlasů nakrátko ostríhaných mašinkou, jak ho stříhala babička, uchoval si je do hlubokýho stáří a vždycky v sobotu si ty zbytky nakrátko ostríhaných vlasů myl práškem na praní, sypal jej rovnou z krabičky na hlavu, Sam se jmenoval ten prášek, Sam pere sám byla reklama na ten prášek, a pak voněl jak dětský plínky. Pak se oblíknul do černých kalhot a bílé košile a černé vestičky a černého saka a z vestičky mu visel řetízek od hodinek, na hlavu si dal černej klobouk a šel po obědě do krámku, to byla taková malá hospoda pro dvacet lidí a bylo narváno a děda se tam opil, stál tam na stole a politikoval a babičce to donesli hodný sousedi a babička si vzala na hlavu hodo-božovej šátek na dva uzle pod bradou a letěla tam a my potají letěli za ní a ona volala na dědu, ať jde domů, a štamgasti ho snesli ze stolu a děda přišel domů, voněl kouřem a pivem, usmíval se, rozhazoval rukama, v bezzubý puse cumlal Tarase Bulbu, to byl lulkový tabák a děda ho rád bagoval, pak se svlíknul, vyplívnul ten žvanec, to hnědý bago a šel si lehnout a to bylo teprve okolo pátý odpoledne, babička brečela a říkala, že dědek se ožere v krámku a politikuje a stojí přitom na stole a všichni se mu smějou a nakonec ho za to ještě zavřou, vždyť byl konec padesátých let, i takový byly moje vzpomínky na prázdniny. Neboť paměť se chová jako teplý vosk, do kterého se otiskne vše, co se na něj přitiskne.

© Šmi-dra

POZVÁNKA DO KNIHOVNY

Městská knihovna nabízí svým čtenářům bohatý výběr literatury jak z oblasti populárně naučné, tak i z beletrie. Přijďte se sami přesvědčit a staňte se čtenáři městské knihovny.

Knihovna dále nabízí veřejně přístupný internet, černobílé a barevné kopírování pro občany během výpůjční doby a možnost skenovat.

Městská knihovna půjčuje:

pro děti:	pondělí	13:00–17:00	
	středa	13:00–15:00	
pro dospělé:	pondělí	9:00–11:00	
	úterý	9:00–11:30	13:30–17:00
	čtvrtek	9:00–11:30	13:30–17:00

Z nabídky nových knih v novoměstské knihovně

Beletrie dospělí

Bauer J. *Vě službách Svatoplukových*
 Bauer J. *Zemřít pro jednoho boha*
 Becnel R. *Na první pohled*
 Birkner-Mahler F. *Znovu září slunce*
 Bradford Taylor B. *Dědicové Havraního útesu*
 Caruso C. *Rembrantův trojúhelník*
 Cimický J. *Zápisník Paula Maigreta*
 Ciprová O. *Čas žít, čas milovat*
 Crusie J. *Nešťastné slečny šťastné*
 Deveraux J. *Milovat*
 Donegan G. *Atlantida*
 Fielding J. *Zachrániš mě ráno*
 Hartus J. *Krysařovy střevíce*
 Harrod-Eagles C. *Dynastie Morlandů 30. díl*
 Hoag T. *Mínulá provinění*
 Hosseini K. *Lovec draků*
 Kačírková E. *Na mrtvé je spolehnutí*
 Koontz D. *Bratr Thomas*
 Koontz D. *Manžel*
 Kopecký I. *Čas návštěv*
 Kopecký I. *Čas fízlů*
 Lawson M. *Návrat do Srow Lake*
 Liechtenstein O. *Paní Živagová z Queens parku*
 Lipecká O. *Bordelmamá, aneb čas sulékání*
 Mac Donald B. *Kdokoli může dělat cokoli*
 Melville H. *Ráj kanibalů*
 Nazer M. *Slzy ticha*
 Pamuk O. *Nový život*
 Patterson J. *Vě zlomku vteřiny*
 Pears I. *Záhada Tizianovy fresky*
 Peters E. *Đáblův novic*
 Pivoda O. *Ranhojič z Vratislavi*
 Plaidy J. *Princ temnot*
 Roberts N. *Síla ohně*
 Rudolf S. *Sběratelka jedů*
 Sani R. *Děvčata z Rijálu*
 Serno W. *Synové ďábla*
 Sichinger M. *Cukrový klaun*
 Skeleton M. *Dračí kniha*
 Snětivý J. *Piercing na duši*
 Soehnlein K. *Svět normálních kluků*
 Svobodová V. *Láska přichází po špičkách*
 Štíck R. *Eliášovo křeslo*
 Terrell H. *Kukla motýla*
 Thomas R. *Iris a Rubý*
 Trollope J. *Vášnivý muž*

Twelwe Hawks J. *Temná řeka*
 Vallgreen C. *Příběh podivuhodné lásky*
 Walter J. *Občan Vince*
 White M. *Tajemství Medicejů*
 Wyler A. *Fatální omyl*

Naučná dospělí

Bentzien C. *Slavné vily Libereckého kraje*
 Bílek J. *Ekologický chov včel*
 Clements J. *Hádanky naší minulosti*
 Dimitrova S. *Wu*
 Dona K. *Devět dní v pekle*
 Glazar R. *Zakázaná archeologie*
 Hejkalová, M. *Třebinka, slovo jak z...*
 Chmel J. *Fin Mika Waltari*
 Jellouschek H. *Hrob bílého muže aneb Afrika...*
 Koudelková B. *Desatero trvalé lásky*
 Koudelková B. *Útěk z afrického pekla*
 Krumlovský F. *Návrat do českého pekla*
 Kufa R. *Jména českých dějin, která byste...*
 Margolius I. *Plastická chirurgie*
 Placák P. *Praha za zrcadlem*
 Steinová D. *Fízl*
 Toufar P. *Vzpomínání*
Kruté příběhy z české historie

Mládež beletrie

Blobel B. *Záblesk hněvu*
 Braunová P. *Pozorovatelka*
 Havel J. *Kdo má smysl pro nesmysl*
 Holler R. *Druidovo tajemství*
 Hrnčír P. *Komínek a Budíček*
 Kahoun J. *O mašinkách*
 Lanczová L. *Vůně deště*
 Owen J. *Indigový drak*
 Procházka P. *Firfix*
 Rodik B. *Ukradené pouzdro na housle*
 Sage A. *Výprava za hrdinstvím*
 Snadowsky D. *Jak holky přicházejí o iluze*
 Tailor G. P. *Pán prokletí*
 Ullrich H. *Pusa je jen začátek*

Mládež naučná literatura

Fesl A. *Poprask v laboratoři*
 Turner T. *Spisovatelé a jejich tlustospis*

Hasiči informují

Otrava oxidem uhelnatým je jednou z nejčastějších otrav vůbec. Měsíčně je v České republice ošetřeno kvůli otravě oxidem uhelnatým několik desítek lidí. V EU umírá ročně na otravu asi 200 lidí. Nebezpečnost oxidu uhelnatého tkví především v tom, že je špatně postřehnutelný smysly.

Jed, který zabíjí, mění povahy i intelekt

Oxid uhelnatý – CO

Oxid uhelnatý je bezbarvý plyn bez chuti a zápachu, nemá dráždivé účinky. Hoří modrým plamenem. Je-li ve vzduchu přítomen v množství 12,5 až 74,2 %, vybuchuje za vzniku oxidu uhličitého. CO vzniká všude, kde dochází k nedokonalému spalování, tedy především při požárech v uzavřených prostorech, je obsažen ve výfukových plynech, vzniká např. po výbuchu střelného prachu, je též součástí vodního plynu a svítiplynu.

Rychlý jed

Oxid uhelnatý sám o sobě jedovatý není, jeho vysoká jedovatost však spočívá v tom, že má více než dvousetkrát silnější schopnost vázat se na hemoglobin (červené krevní barvivo) než kyslík. To znamená, že pokud je CO přítomen ve vzduchu, při nádechu se na krev naváže on a nikoliv kyslík; ten se pak krevním oběhem nedostane k životně důležitým orgánům, takže dochází k buněčnému dušení. Stačí velmi malá koncentrace oxidu uhelnatého, aby zablokoval schopnost krve vázat a přenášet kyslík. To má za následek otravu nedostatkem kyslíku a následně i smrt. I při přežití otravy oxidem uhelnatým trvá odstranění jedu z krve mnoho hodin až dní. CO velmi ohrožuje nenarozený plod, který je vůči němu obzvláště citlivý. Mozek a jiné životně důležité orgány nenarozených dětí poškodí i bez účinku na matku. Mladí lidé jsou k oxidu uhelnatému všeobecně citlivější než starší. Otrava CO se vyskytuje např. v uzavřených prostorech, kde běží spalovací motory, nebo při špatném odvětrání plynových spotřebičů. Pro otravu není vyšší koncentrace nutná, postačí i dlouhodobé působení relativně malé koncentrace.

Symptomy

- lehké rozjaření nebo naopak otupělost, ospalost, nepřesná koordinace pohybu
- větší pocit sebejistoty, zrychlení srdečního tepu a dýchání, pocit nepohodlí
- bolesti hlavy, bušení ve spáncích, příležitostně nevolnost a zvracení
- třesňově červená lůžka nehtů a rty, svalovina do fialova
- bezvědomí a šokový stav, při navázání na více jak 60 % hemoglobinu smrt

Příznaky otravy

K prvním příznakům otravy dochází tehdy, kdy procento karboxyl-hemoglobinu (hemoglobinu s CO) v krvi překročí 10 % (což u některých kuřáků není nic neobvyklého).

Otrava se projevuje zejména na orgánech, citlivých na nedostatek kyslíku: tedy srdci a mozku. Lehčí otravy se projevují bolestmi hlavy, bušením krve v hlavě, tlakem na prsou, závratěmi, překrvením ve tváři. Dostavuje se celková nevolnost, zvracení. Pocity však nejsou vždy jen nepříjemné. Často se dostavuje jistý druh opilosti. V tomto stavu se můžete dopustit trestného činu.

Při těžších otravách se projevuje značný sklon k mdlobám. Nejprve slábnou nohy, člověk přestává cítit půdu pod nohama, předměty se zdají větší. Tělesná teplota stoupá až na 42 °C. Ačkoli si postižený uvědomuje svou situaci, nemá obvykle dostatek síly ani chuti k útěku ze zamořené oblasti a upadá do bezvědomí, které trvá několik dní, a to i v případech, že je dotyčný zachráněn. Po probuzení lze někdy pozorovat degradaci povahy a intelektu (neurózy, demence). Větší naději

na uzdravení bez následků mají ti, kteří byli krátký čas v prostředí s vyšší koncentrací CO, než ti, kteří byli dlouhodobě v prostředí s nižší koncentrací. Otrava oxidem uhelnatým je vždy vážná. Smrt nastává zadušením a může nastat jak okamžitě, tak i po mnoha dnech.

POZOR!

- Při vysoké koncentraci CO může smrt nastat již během dvou minut!
- Běžná plynová maska před účinky oxidu uhelnatého nechrání!

První pomoc

1. vyvětrat, vyvést z prostoru
2. postiženého v bezvědomí uložit na záda na tvrdou podložku
3. zprůchodnit dýchací cesty zakloněním hlavy, předsunutím čelisti, vytažením jazyka
4. co nejrychleji resuscitovat (umělé dýchání, masáž srdce)

Poměr příčin otrav CO

- 15 % nadýchání požárových zplodin
- 24 % otrava výfukovými zplodinami automobilů apod.
- 61 % nedokonalá hoření a spalování plynu v karmách, kotlích, troubách, PB vařičích...

Důvody zvýšené koncentrace oxidu uhelnatého v ovzduší

- malý uzavřený prostor s nedostatečným větráním
- nedostatečná účinná výška komínového průduchu
- vyústění komínu pod úroveň větrného úhlu (komín není vyveden nad střechu v dostatečné výšce)
- znečištěný komínový průduch nebo komínový průduch provozovaný se závadami (např. nevyvločkovány)
- vyústění spalinových cest pod okna a vedle oken nebo světlíků
- běh motoru vozidla v uzavřeném a nevětratelném prostoru či v blízkosti domu
- tepelná inverze, která udržuje spaliny nad zemí

Prevence

- Pravidelná revize komínů
- Pravidelné technické kontroly
- Na zjištění nebezpečné koncentrace CO v ovzduší existují CO alarmy.

Ladislav Rabina
technik CTS HZS LK

Vypalování porostů – zákony, rizika, postihy

Zákon č.133/1985 Sb. O požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“), pamatuje i na **vypalování porostů**. Podle ustanovení § 17 odst. 3 písm. f., tohoto zákona **nesmí** fyzická osoba provádět vypalování porostů, jinak se dopustí přestupku podle § 78 odst. 1 písm. s) citovaného zákona a za tento přestupek jí může příslušný orgán hasičského záchranného sboru, vykonávající státní požární dozor, uložit pokutu do výše **25 000 Kč**. Podle § 5 odst. 2 citovaného zákona nesmí vypalovat porosty ani právnické a podnikající fyzické osoby. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou tyto osoby povinny, se zřetelem na rozsah prováděné činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru.

Spalování hořlavých látek na volném prostranství, včetně navrhovaných opatření, jsou povinny předem oznámit územně příslušnému Hasičskému záchrannému sboru LK, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat. Při porušení této povinnosti se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba správního deliktu podle § 76 odst. 2 písm. n) citovaného zákona. Za tento správní delikt jim může být uložena pokuta do výše **500 000 Kč**.

Ustanovení zvláštních právních předpisů tímto nejsou dotčena – jedná se například zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

nebo zákon č. 309/191 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

Oblast ochrany životního prostředí, tj. i pro případ **pálení na volném prostranství**, upravují i jednotlivé obce svými obecně závaznými vyhláškami.

Ladislav Rabina
technik CTS HZS LK

Výroční bilance činnosti hasebního okrsku Nové Město pod Smrkem za rok 2008

Hasební okrsek je složen ze sborů Nového Města, Ludvíkova, Jindřichovic, Horní Řasnice a Dolní Řasnice. Celý uplynulý rok probíhal ve všech sborech našeho hasebního okrsku mimo Dolní Řasnici v rámci oslav výročí založení sborů, Nové Město 135 let, Ludvíkov 130 let, Jindřichovice 125 let a Horní Řasnice 140 let. Proto také byla potřeba koordinace termínů všech soutěží a doprovodných akcí tak, aby se nepřekrývaly.

K tomu všemu je třeba připomenout činnost výboru okrsku a dalších zástupců sborů, kteří jsou zapojeni v rozšířeném výboru. Výbor okrsku se schází pravidelně každý poslední pátek v měsíci a projednává jak zprávy z výkonného výboru OSH, které přednáší docházející starosta p. Slotík, tak další informace o prevenci. Přednášel je preventista p. Bláha, který bohužel z pracovních důvodů ukončil činnost ve výboru. Tímto mu vyjadřujeme poděkování za dlouholetou činnost preventisty a člena výboru. Jeho funkci přebírá preventista p. Sobotka. Informace o činnosti mládeže a z velitelské rady je záležitost pana Kneře. Výbor pracuje v počtu osm lidí a pracuje dle vypracovaného kalendáře schůzí. Je také vypracován plán soutěží a všech společenských akcí v okrsku Nové Město.

Novodobý výbor okrsku byl znovu založen v roce 1993, a tak pracuje skoro ve stejném složení již 15 let. Nezáměr mladších je vidět jak ve sborech, tak i při práci ve výboru. Není to úplně pravidlo, viz Jindřichovice, ale menší zájem je vidět i na účasti při soutěžích.

V okrsku Nové Město p. S. je nyní registrováno celkem 265 členů, což je proti roku 2006 úbytek o 55 členů. Mužů, celkem 162, je o 34 méně, žen 51, to je o 6 více, a dětí a mládeže 620, o 19 méně. Z této statistiky je vidět, že soutěží se zúčastňuje čím dál menší počet družstev. Družstva mužů jsou u všech sborů, družstvo žen má pouze Nové Město a Ludvíkov, družstva dětí pouze Nové Město. V Dolní Řasnici se mládež připravuje na jarní sezonu, v Ludvíkově pouze čtyři děti a jsou vyškoleni vedoucí, Horní Řasnice zatím nepracuje a v Jindřichovicích se připravují na práci s dětmi v novém výboru.

Členů výjezdových jednotek je celkem 39, řádně vyškolených ve všech možných stupních včetně dýchacích přístrojů přes lékařské testy. Výjezdů na taktická cvičení bylo šest, technických zásahů 14 a výjezdů k požárům celkem 39. Největší cvičení bylo na STV Group a.s. v Hajništi; zúčastnily se všechny jednotky okrsku.

Soutěží v okrsku pro muže bylo osm, s účastí sborů z polského Mírsku a z jiných okrsků. Největší účast byla při nočním útoku v Novém Městě. Soutěžní družstva dosahovala dobrých výsledků i na soutěžích mimo náš obvod.

Náplní práce dobrovolných hasičů nejsou jenom soutěže a výjezdy, ale také starost o svěřenou techniku. V loňském roce došlo díky městskému úřadu a obecním úřadům k dovybavení sborů materiálem a různou technikou, kterou hasiči pro svou práci potřebují. V Dolní Řasnici dostali z rozpočtu plovoucí čerpadlo, motorovou pilu a oblečení pro výjezdovou jednotku. Doufáme, že i v Řasnici se dočkají novějšího auta, protože staré cisterny potřebují stále více údržby, a také financí na náhradní díly. V Novém Městě došlo k převodu vozidla Karosa z Textilany, k nákupu další techniky a oblečení, také nákupu radiostanice a ostatního vybavení pro JPO 2. Z Nového Města bylo převedeno do Ludvíkova vozidlo Avie, do kterého ludvíkovští hasiči dokoupili elektrocentrálu a výkonná halogenová světla, další oblečení pro jednotku a radiostanici. V Jindřichovicích disponují dosud neregistrovaným TA Mercedesem a starší získanou cisternou CAS trambus. Bylo také zakoupeno plovoucí čerpadlo a zakoupena radiostanice Motorola. Asi nejhůř jsou na tom s technikou a celým zázemím v Horní Řasnici.

Celková situace je tam špatná jak ve výboru, tak i v celém sboru, ale i tam dokázali v soutěžích i při oslavách obstát. Ještě hůř na tom jsou hasiči z bývalé Textilany; i když nevlastní žádný materiál, přesto pomáhají jakýmkoliv způsobem při požárních akcích a scházejí se na schůzkách a na valné hromadě.

Valné hromady v okrsku se konaly dle nahlášených termínů, příspěvky a hlášení z valných hromad byly odeslány na OSH. Při údržbě techniky, výstroje, výzbroje, čištění nádrží, investičních, kulturních a společenských akcích, besedách a v prevenci bylo celkem odpracováno 1 272 hodin a k tomuto číslu neevidovaný počet hodin při výjezdech a různých školeních. Všechny sbory v okrsku se účastní kulturních akcí. Jsou to především požární plesy a zábavy, pálení vaty a Dětský den, které jsou pořádány ve všech sborech, v Dolní Řasnici se pořádají tradiční „Řasnické pouti a Šlápoty“, v Novém Městě poslední táborák, v Ludvíkově stavění máje při pálení vaty, kácení máje 31. května. Další akcí bylo „Asterix a Obelix dobývá Ludvíkov“, koncem srpna „Poslední prázdninový táborák aneb indiánské léto“, v prosinci Mikulášská nadílka pro děti a dospělé a na Silvestra nohejbalový turnaj pod širákem.

To je výčet aktivit sborů našeho okrsku za rok 2008. Všechny tyto akce by se nám nepodařilo uskutečnit bez pomoci sponzorů a finanční pomoci obecních, městských a krajských úřadů z rozpočtů a grantů. Samotná příprava všech těchto aktivit se neobejde bez vynaložení času a obětavosti našich aktivních členů, a proto jim alespoň touto cestou za celý výbor okrsku děkujeme.

Všechny sbory jsou i pro letošní rok připraveny dle svých návrhů plánu činnosti pokračovat ve své dobrovolné práci. Na závěr bych chtěl ještě jednou poděkovat všem rodinným příslušníkům za trpělivost a pochopení, všem sponzorům, firmám a úřadům za finanční podporu, všem aktivním, ale i ostatním členům za jakoukoliv pomoc, také všem přátelům hasičů za jejich přízeň. Všem družstvům přejeme co nejlepší výsledky při soutěžích, členům výboru za dobrou přípravu všech společenských akcí a všem občanům, čtenářům Novoměstských novin jen ty nejlepší zprávy.

Jednatel hasebního okrsku Pavel Malý st.

Zprávy od hasičů z Ludvíkova za období listopad 2008 až únor 2009

Měsíc listopad byl ukončen přípravou na zazimování techniky, údržbou výstroje a výzbroje, uskutečnilo se dokončení oplocení cvičiště u nádrže, sběr železa a také vykácení vzrostlých stromů na místním hřbitově, kde po dlouhodobém jednání s městským úřadem a katolickou diecézí došlo k povolení vykácet je. Byly také výjezdy k požárům v Lužci, dalšímu požáru propanbutanové láhve v Novém Městě, zahoření od elektroinstalace v klubovně Ludvíkov a k dopravní nehodě u Nového Města. Měsíc prosinec začal Mikulášskou nadílkou, kdy naši hasiči v převlečení za Mikuláše a čerty při nadílce v klubovně předali dětem dárky, především od rodičů. Ti si pochvalovali tuto nadílku jako lepší, než když čerti chodili po Ludvíkově a Novém Městě do pozdních hodin. Večer následovala Mikulášská nadílka pro dospělé. Skupina MR – SO – CHMEL se opět předvedla ve svých zajímavých převlecích. Kdo přišel z Ludvíkova, Města nebo Hajniště, určitě nelitoval. Večer skončil Mikulášskou diskotékou.

Další týden bylo promítání ze soutěží a jiných kulturních a společenských akcí z vydaného DVD celoroční činnosti. Po skončení nám pan Mrkvička promítl zajímavé diapositivy ze své mise v Afghánistánu a Peru. Další diapositivy ze svých výstupů na hory a velehory předvedl pan Hradil. Před koncem roku přichází období bilancování celoroční práce, inventarizace majetku, návrh rozpočtu pro další rok a ukončení zprávou pro valnou hromadu, která se konala 27. prosince v klubovně hasičů Ludvíkov za účasti zástupců okolních sborů (p. Rabiny – velitele hasebního okrsku, p. Komárka za Dolní Řasnici, p. Kozlovského za NMPs) a členů sboru, kterých je u nás registrovaných celkem 64. Došlo také k odměnění některých členů za celoroční práci. Druhý den poté se 10 statečných shromáždilo k výstupu na Smrk, který už pořádáme několik let. Za mrazu a ve velké mlze jsme se na Smrku setkali se svými známými a především s p. Nádeníkem, který v ten den byl na svém 55. výstupu v roce. Na konci roku jsme připravili tradiční Silvestrovský nohejbal za účasti sedmi družstev z Horní Řasnice, Nového Města, zástupců Prahy, Větrova a Ludvíkováků. Pod širým nebem a při horké polévce a svařáčku vyhrálo favorizované družstvo Ludvíkova, ale všichni si čerstvý vzduch po vánočních svátcích pochvalovali. Když jsme se rozcházeli s přáním do Nového roku, netušili jsme, co nás v prvních dnech čeká. Již ráno nás probudila siréna a první požár začal. Začal v Ludvíkově u p. Dostála. Ve velkém mrazu se střechu nepodařilo zachránit, ale vynesli jsme nejzákladnější a nejn nutnější věci pro život a nedošlo ani k ohrožení zvířat, lidí a okolních budov. V polovině ledna jsme měřili síly při přátelském utkání hasičů mezi Ludvíkovem a Novým Městem na frýdlantském zimním stadionu. Za krásného, ale mrazivého počasí si jak hokejisté, tak i děti užili bruslení na nepříliš kvalitním ledě. Únor nezačal pro výjezdovou jednotku dobře. Dne 9. února začala hořet skládka odpadů v Boleslavi u Višňové. Jednotky z Ludvíkova a Nového Města se střídavě účastnily jak při samotném požáru, tak i při dohašování po dobu tří dnů. Další zásahy našich členů se týkaly pomoci při úklidu sněhu ze střešů u firmy CIS jak v Textilaně a na zámečku, tak i z požární zbrojnice v Ludvíkově. Jako každoročně pořádá náš sbor tradiční požární ples v Dělnickém domě v Novém Městě. Letos se konal 21. února. První cenu v tombole představovala televize LCD. Ludvíkovská boule, známá hudba Romantik a hlavně kulturní vložka v podání naší skupiny MR – SO – CHMEL, kde byla předvedena scénka nazvaná Limonádový Joe, to vše přivedlo na ples plný sál diváků, kteří se určitě nenudili. Tím skončila zábava a opět nastupuje jarní příprava na další práci, převážně zaměřenou na protipožární činnost.

Jednatel hasičů Ludvíkov Pavel Malý st.

Jaro

Motto:

„Kdo radost k sobě připoutá,
otrhá křídla života.
Kdo ale radost políbí v letu,
rozbřesk věčnosti zažije tu.“
William Blake

Jaro se blíží a s ním i radost ze slunce, světla, tepla. I když se nám zrovna nedaří, první jarní teplý

slunečný den nás vždycky najednou naplní radostí, která se ozve z nitra našeho civilizací potlačeného a ztročeného já. Tehdy pocítíme, že jsme na přírodě úzce závislí a ta závislost nás při tom nijak neobtěžuje. Vrací nám ztracenou svobodu, svobodu pohybu života. Jaro probudí sněženky, narcisky, včelky. Mláděta nabudou síly. A člověk to vše touží proměnit ve slavnost.

Pohanští Slované vynesou Moranu, aby pohřbili dravou bystrinou smrt. Dívky se nechají pomladit (odtud pomlázka), chlapi se nechají otužit studenou vodou. Všechny tanečky a koledy se točí okolo plodnosti a života – proutky se ohýbají, vajíčka se malují, děti se honí a zdobí se barevnými pentlemi.

Křesťané přinesli svátek vzkříšení. Kristus se nechal obětovat jako obětní původně židovský beránek, aby třetího dne vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa, aby tak přijal vládu od Boha svého Otce – Stvořitele nebe i země. Až nás z toho jímá závrať.

Význam jarní oběti je prastarý. Jak pohané, tak křesťané, tak židé si uvědomovali, že obět, ať už obětí Morany, nebo Syna člověka, nebo prvorozeného beránka bez vady, je pro počátek života klíčová. Asi nemá smysl míchat všechny tyto symboly dohromady. Takové slovansko-křesťansko-židovské Velikonoce by vypadaly asi dosti bizarně. Kde se drží jak křesťansko-židovské, tak pohanské svátky, soustředí se ty křesťansko-židovské na Velký pátek, Bílou sobotu a Neděli vzkříšení, a ty slovanské se odsunou na pondělí. Z toho, že státním svátkem je ale u nás Velikonoční pondělí, a ne už Velký pátek, je vidět, že Češi jsou spíše pohanští Slované, nežli křesťané. Odkud se ale bere ve všech těchto tradicích motiv oběti? Obět figuríny ze slámy, vyšlehání pomlázkou, sněžení vejce jako zmařeného zárodku života, ukřižování, sněžení beránka bez vady a pořízení jeho krví veřejí domů Izraelců, aby pouštní démon jako nástroj božího hněvu nezahubil prvorozeného syna v rodině? Všechna tato náboženství slaví počátek života skrze oběti – život za život, krev za krev, vláda jara za vládu zimy. Někdo nebo něco musí skončit, aby něco mohlo začít, aby se někdo mohl zrodit a přežít strastiplný začátek.

Vytratilo se nám pak jaro jako radost? Jako život, který se vrací? Ne. Obět radost nevytěsnila, ale umožnila. Proto se k radosti z jara může připojit vděčnost za to, že já smím žít, i když jsem si to nezasloužil, že už jsem tu dávno nemusel být. Někdo mi zajistil místo pod sluncem. A komu toto dojde, je ze samé radosti a vděčnosti ochoten sám sebe nasadit, aby i on sám dával život, rozdával ho kolem sebe. Všichni můžeme jen tak dožít, prosím, ale můžeme taky naplnit ten svůj život vděčností a sebevdaností, a tedy obětavostí. Bez ní není život k dýchání, ale je zajat starostí a strachem o sebe sama.

Proto Vám, občané Nového Města pod Smrkem, ze srdce přeji, abyste byli takto vnitřně svobodní a neměli strach o zachování svého života, i když se ekonomická situace kolem nás opět zhoršila. Pokud se semkne, půjde všechno snadněji a lépe.

Adam Balcar; kazatel Evangelické církve v NMPs

Dvuměsíční zpravodaj
Města Nové Město pod Smrkem

NOVOMĚSTSKÉ NOVINY

Vydává Město Nové Město pod Smrkem. Za věcnou správnost příspěvků od občanů redakce neručí. Uzávěrka je vždy 25. den měsíce předcházejícího měsíci vydání. Vychází jednou za dva měsíce. Toto číslo vyšlo 18. 3. 2009. Příští vydání: květen–červen 2009. Schváleno pod číslem MK ČR E11812.

Odpovědný redaktor: Ilona Vokounová (e-mail: knihovna.nmps@volny.cz)
Redakční rada: I. Vokounová, J. Zelenková, Ing. Pavel Smutný (ŠY)
DTP a tisk: Městské knihy s.r.o., Žehušice
Náklad: 400 ks

Cena: 10 Kč